

KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA

Univerzita Karlova

Katedra/Ústav: Katedra biblických věd a starých jazyků

Posudek vedoucího/vedoucí diplomové práce

jméno vedoucího/vedoucí Jaroslav Brož

Autor/autorka práce: Jaromír Vlk
 Studijní program/obor: Teologie, Katolická teologie
 Název práce: Bohatství v Lukášově evangeliu
 Vedoucí práce: Jaroslav Brož
 Rozsah práce: 137 453 znaků, tj. 76 NS (90 tištěných stran)

1. Kritické zhodnocení

Kritéria hodnocení	splňuje bez výhrad	splňuje s drobnými připomínkami	splňuje s výhradami	Nesplňuje
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	☒	☐	☐	☐
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	☐	☒	☐	☐
Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost)	☐	☒	☐	☐
Dodržení stanovených zásad citačních pravidel; formální jednota poznámkového a kritického aparátu	☒	☐	☐	☐

Zpracování příloh	☐	☐	☐	☐
Celková typografická úprava	☐	☒	☐	☐
B. Obsahová kritéria				
Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich dosažení	☐	☒	☐	☐
Práce stanovených cílů dosahuje	☐	☒	☐	☐
Práce kriticky pracuje s primárními prameny i sekundární literaturou	☐	☒	☐	☐
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	☐	☐	☒	☐
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá jí	☐	☐	☒	☐
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	☐	☒	☐	☐
C. Celkový přínos práce Tuto část je vhodné rozvést v bodě 5.				
	ano		ne	
Práce je kompilační prací	☒		☐	
Práce se zabývá dosud nezpracovaným tématem	☐		☒	
Práce přináší nové poznatky	☐		☒	
Práce navrhuje nové metodické přístupy	☐		☒	
Práce má metodologický/teologický přínos	☒		☐	
D. Průběh zpracování práce				
	ano		ne	
Autor/ka pravidelně konzultovala s vedoucím práce	☒		☐	
Autor/ka přicházela se samostatnými tvůrčími podněty	☒		☐	

Celkové hodnocení práce

(stručná charakteristika (v případě potřeby je možné užít zvláštní přílohy))

Diplomová práce Jaromíra Vlka si klade za cíl prostudovat téma bohatství v Lukášově evangeliu. Základní metodická linie odpovídá standardům exegetické práce: studuje vybrané lukášovské úryvky v kontextu, zabývá se jejich strukturou a na řeckém textu provádí průběžný komentář. Tomu je předeslána kapitola s velmi stručným přehledem o historii peněz; takto rozsáhlé téma ovšem působí na malém rozsahu příliš fragmentárně a povrchně.

V exegetické části je třeba ocenit snahu o soustavnost výkladu, přihlížení k vlastnímu textu (včetně původního textu řeckého) a pozornost na jeho některé detaily. Místy se ovšem tato pozornost jeví nevyrovnaná; někdy se autor zastavuje u jednotlivostí, které s tématem práce přímo nesouvisí, jindy zase určité pasáže přejde velmi rychle a povrchně. Velmi povrchně vyznívá 6. kapitola o "bohatství" v misii rané církve.

Styl práce je jasný, čtivý a srozumitelný. Místy se autor odklání od rigorózního vědeckého tónu a přechází do osobních moralizujících nebo spirituálních úvah. Ty by mohly mít určitý omezený prostor v závěru, ale uprostřed práce ruší. Překlepy, jazykové chyby a neobratnosti jsou v únosné frekvenci - některé zde uvádím k opravě:

s. 13, 1.-2. ř: "nejprve ve Staré a posléze i z pohledu Nového zákona; s. 15, 2. odst., 6.-7. ř: místo "na kterou Job truchlí" má být "nad kterou Job truchlí"; s. 30, 6. ř. zdola: věta "spíše zde můžeme rozpoznat rozpor, který je doporučen v Ž 133,1" je neobratná, ba přímo nesrozumitelná; s. 32, 5. ř. shora: "za čím se namáhal" není česky správná vazba; s. 69, 1. řádek: místo "psi" má být "psy" (akuzativ); podobně o 4 řádky níže (kde je vazba se 7. pádem); s. 71, v odstavci k v. 27, 6. řádek: místo "Abraháme" má být "Abraháma"; na s. 73, 2. odst., 2. řádek: "(podobenství má) společný dvojreholný charakter" - tato formulace není příliš obratná.; s. 75, v nadpise kapitoly 4: přivlastňovací přípona "-ovo" (Ježíšovo) s maskulinem je jev v některých dialektech, ale ve spisovné češtině je to chyba; s. 81, 1. řádek: místo "evangeliu" má být "evangelium; s. 84, 9. ř. zdola: místo "nepoctivý" má být "nepoctiví".

Vedle samostatné práce s textem student konzultuje komentáře dostupné v češtině a v angličtině (Fitzmyer, Nolland). Vzhledem tematickému zadání práce bychom očekávali, že ve výběru literatury bude víc titulů na příbuzné téma (bezesporu existují), včetně slovníkových hesel. Na dvou místech (pozn. 69 a 97) autor cituje Tomášovo evangelium, a to podle Mánkovy knihy o podobenstvích. Bylo by vhodné uvést tyto citace podle novější české edice Novozákonních apokryfů.

Z dalších nepřesností nebo chyb stojí za povšimnutí tyto:

- škoda, že autor neuvádí soustavně hebrejské výrazy (zejména v první kapitole), práce by tím nabyla na hodnotě;
- v pozn. 17 by bylo vhodné uvést přesněji výskyty slova "mamon" v targumech a mišně;
- v pozn. 36 by bylo vhodné odkázat na některé řecké texty, které takový význam výrazu "makarios" dokládají;
- v textu na s. 24 a v pozn. 57: označení "L" lze zahrnuje veškerou Lukášovu vlastní látku, o které se nepředpokládá, že by byla autorovi evangelia dostupná v jednom prameni. Proto je chybou mluvit o "prameni L". Této chyby se autor dopouští v - až na vzácné výjimky - v celé práci;
- na s. 28, 2. ř. zdola: parafráze L 12,5 je v textu nepřesná: zatímco autor práce mluví o "těch, kteří mohou človka uvrhnout do pekla", Lukášův text mluví o "tom" (tedy o jednom).
- na s. 35, 1. řádek komentáře k v. 21: je naprosto mylné mluvit v souvislosti s řeckými novozákonními rukopisy o "masoretských textech" (stejně ještě o několik řádků níže).
- na s. 63, v komentáři k v. 9: v souvislosti slova "mamona" uvedený odkaz na kumránské texty by bylo vhodné připojit jejich konkrétní citace.

- na s. 67, 1. řádek: "...popisuje rozhovor v podsvětí" - lépe by bylo "rozhovor v existenci po smrti"; v "podsvětí/Hádu" je totiž jen boháč, ale druhý pól, místo útěchy/Abrahámův klín, je od podsvětí oddělenou hlubokou propastí, jak autor práce dále správně v souladu s evangelním textem uvádí.

- na s. 67, v prvním odstavci komentáře k v. 19: textovou variantu se jménem boháče Neues nelze jistě pokládat za "nejstarší text Lukášova evangelia". Spíš jde o pozdější interpolaci do původního textu, doloženou jen několika textovými svědky.

- na s. 76, 1. odst.: ze skutečnosti, že ryba byla levným jídlem (podle Novotného slovníku), nelze obecně vyvozovat, že rybáři patřili k chudší vrstvě obyvatelstva. Pokud měli dobře zavedenou živnost, patřili třeba i k vrstvě střední (nebo nižší střední). O dva odstavce níže: "z evangelií jasně vyplývá, že sám Ježíš patřil do vrstvy chudých." Toto tvrzení by bylo třeba rozvést a specifikovat. Během svého "skrytého" života se Ježíš živil vlastní prací; tím se řadil též mezi "chudé", ale ne v tom smyslu, že by byl odkázán na milodary druhých (jako třeba lidé nemocní a tělesně postižení). Teprve s vystoupením na veřejnosti se rozhodl pro tzv. "charismatickou chudobu", která byla jeho osobní volbou a měla působit jako znamení Božího království.

Podle mého hodnocení prokazuje tato diplomová práce, že její autor pochopil a osvojil si základní metodu biblistické práce. Přes uvedené výtky ji proto doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení "velmi dobře".

3. Otázky a náměty práce k diskuzi při obhajobě

1. Monetární systém v Palestině v době Ježíšově
2. Ideál a realita Ježíšova charismatického působení v Galileji a na cestě do Jeruzaléma

Doporučení práce k obhajobě

doporučuji

Návrh doporučení k obhajobě: doporučuji, nedoporučuji

Datum: 18. 8. 2021

Podpis: